

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oșeriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorteeri nefrancoate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

N° 67.

Mercuri, 25 Martie (6 Aprilie).

1887.

Din cauza 8-tei serbători de mână țiarul nu va apăre până Joi sêra.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1887 st. v., se va începe un nou abonamentu pe trilaniul Aprilie, Maia și Iunie, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai fôiei nôstre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 franci
„șese „ 6 „	„șese „ 20 „
„un an 12 „	„un an 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fâșiei sub care au primitu țiarul.

Domnii cari se voru abonă din nou sê binevoescă a scrie adresa lămurită și a arêta și posta ultimă.

Brașov, 24 Martie 1887.

Astăzi voim sê împărțim cetitorilor nôștri cuprinsul unor articuli interesanți, ce au apărut zilele aceste în țiarul partidei naționale săsesce din Ardeal „Siebenbürgisch deutsches Tagblatt“ asupra „programului național săsesce.“

Era timpul ca și Sașii sê și pună odată cestiunea: de unde amu pornit și unde voim sê mergem?

„Sieb. d. Tagblatt“ începe ciclul articuloșilor sêi prin a mărturisi, că Sașii din Ardeal au pierdut de mult speranța și încrederea, că deputații lor ar pute sê jôce în dieta din Peșta vr'unu rol hotăritor; dér, dice, ei cu tôte astea voru exercita o influință asupra sôrtei poporului săsesce, întru câtu adecă nu pôte fi inditerent pentru el, decât ceea ce se decide în dieta ungară se întâmplă cu séu făr' de consențământul lui.

Vorbind despre atitudinea politică a Sașilor din cei douăzeci de ani din urmă. „S. d. Tagblatt“ găsește, că mai ales la începutu atitudinea lor a fost în multe privințe șovăitoare și pipăitoare.

„Amu făcutu“, dice organul săsesce, „asemenea străinului, care a întrat cu precauțiune în casa vechiului adversar, care pretindea, că a uitat tôte mânia, și numai după ce vedorăm, că știindu-ne acum în casa sa, a început sê ne maltrateze, ne puserăm în stare de apărare.“

Când s'a ivit în dieta dela Clușiu din 1866, cestiunea uniunii Ardélului cu Ungaria, cercurile săsesce nu erau entusiasmte pentru această cestiune. Și de ce sê se fi și însuflețit? Încă la finea seculului trecut Brașovenii cunoscă la o asemenea ocaziune adevărata stare a lucrurilor, arătându, că dintre o sută de puncte, ce se potrivesc pentru Ungaria, nici de ce nu se potrivesc pentru Ardél, ér din aceste abia unul pentru fundul regiu și că decât se unesc două țeri, cea mai mică perdé întotdeauna.

„Pe atunci — continuă „Tagbl.“ — erau în sîmul națiunii săsesce două curente, amândou reprezentate în dieta din Clușiu, cari erau principialu deosebite, dér avéu aceleași postulate faprice. Amândou voiau: conservarea existenței naționale, susținerea uniunii nôstre municipale, limba germană în oficiu și la tribunale, autonomie în biserică și în școlă. Numai asupra modului, cum s'ar puté tôte aceste mai bine asigura și apăra, opiniunile erau diferite. Majoritatea deputaților sași voia sê se încheie unu tractat de stat între Ungaria și Transilvania, spre a avé garanțiile necesare pentru observarea

postulatelor din Peșta sê creze legea, ce va avé sê înlocuiscă acestu pactu fundamental, care însé ca o lege fundamentală sê nu mai fiă supusă majorității schimbătoare a parlamentului, decât avea sê și concedă, ce se pretindea.“

Și majoritatea dietei din Clușiu era de această părere, și „S. d. Tagblatt“ e de părere, că ea a și voit sê dea garanții tari și ca dovadă citeză o espectorare iesuitică a președintelui acelei diete Kemeny, care asigura pe Sași că municipiul lor va rămâne intact și după uniune și că puindu-se sub scutul Ungariei, acesta va apăra drepturile lor.

„Sașii au voit sê li se dea garanții pentru esistența lor națională,“ esclamă „Tagblatt“, „dér câtu de justificate au fost îndoielile lor în dreptatea și echitatea dietei unguresce față cu cestiunea săsesce, acesta au dovedit o anii următor într'unu mod, ce face pe om sê se cutremure!“

După această introducere, ce conține nise mărturisiri destul de elocvente, fôia săsesce din Sibiu arată prin câte desamăgiri și suferințe au trecut Sașii din Ardél dela 1865 încôce, ilustrându totodată și urmările funeste ale scisiunii politice din sîmul națiunii săsesce.

Ne oprim pentru ađi aici, rezervându-ne a resuma ca altă ocaziune și cuprinsul acestei părți a memorăților articuli.

Cetind mărturisirile organului partidei naționale săsesce din Sibiu amu primitu impresiunea, că în adevăr este aici momentul, merită a justifica pe deplin părerea acelora, sași și ne-sași, cari au preșis înainte cu douăzeci de ani, că corabia naționalității săsesce eșind din portul apărătoru alu autonomiei Ardélului, va rătăci fără compas pe întinsul mării isbită în dreapta și'n stânga de valurile furioșe, ce amenință a-o înghiți ađi, mâne cu totul!

Misiunea d-lui Stoilow.

Cătră „Daily News“ se telegrafază din Viena asupra misiunii lui Stoilow, că ministrul de justiție bulgară, care va sta în Viena 8—10 zile, a întreprins numai o călătorie de orientare, mai ales spre a se convinge, decât există aranjamente între Austria și Rusia cu privire la Bulgaria și ce importanță ar avea ele pentru viitorul Bulgariei. Apoi d. Stoilow va arêta bărbăților de stat, cu care va convorbi, că guvernul bulgar nu e în stare a corăspunde sfatului unor puteri de a aștepta și a nu întreprinde nimic.

Față cu dispoziția țerii, guvernul din Sofia e nevoit sê convôce câtu mai curând Sobrania și a-i propune o soluțiune. Tendințele guvernului sunt de a cere dela Sobrania o prelungire a puterilor regentei pentru trei ani. Dér decât nu va fi cu puțință a obține așentimentul puterilor, atunci va trebui sê se procedă la alegerea definitivă a unui prinț.

Însé această soluțiune ar întâmpina și în Bulgaria cele mai mari dificultăți, deore-ce în poporație și în oștire există o mișcare prea mare în favoarea realegerii prințului de Battenberg, contra căreia sunt cele mai multe puteri. Această mișcare a crescut mai în timpul din urmă de când s'a întemeiatu liga patriotică. Din tôte orașele șosecă petițiuni în favoarea acestei realegeri și guvernul nu e în stare a pune stavilă mișcării. D. Stoilow se va duce apoi la Berlin, pôte și la Stockholm, de ore-ce guvernul bulgar a aflat, că prințul Oskar de Svedia ar puté fi unu candidat pe tron, pe care l'ar agreea cele mai multe puteri.

SCRILE DILEI.

Diarele unguresce din Clușiu se plângu contra preoților români, despre cari susțin că de unu timp îndelungat își continuă opera de valahisare, care nu numai că este „perfidă,“ dér tot'odată și „ilegală.“ Acești „popi valahi,“ în tôte Transilvania, dér mai vortosu în

Câmpia ar avé obiceiul de a boteza în lipsa de preot maghiari pe copiii maghiari de confesiunea catolică, reformată și unitară, și după ce-i boteză îi inseriu în matriculele românesce, dându-le adeseori chier și nume românesce, cum d. e. Mihail în loc de Mihaly. În fața acestei „valahisări forțate“, „Ellenzek“ întrebă: unde sunt solgăbirii, notarii și vicespanii? Ce facti ei de suferu una ca acesta? — Măcaru de ar fi harnici popii nostri sê-i valahizeze și pe cei dela „Ellenzek“, căci dora atunci s'ar mai slăbi puțin dușmănia de mörte, ce-o nutrescu în inima lor contra preoțimeii române. Dér și în casul contrar fiă asigurați, că preoții nôștri nu se temu nicidecum de dușmănia lor, căci sciu bine cu cine au de a face și ce sê dea pe vorbele lor!

—x—

Se anunță din Peșta, că ministrul de comerț contele Szechenyi a plecat Duminecă la Viena pe scurt timp. Călătoria ministrului, se asigură, stă în legătură cu negocierile pentru încheierea convenției comerciale cu România; contele Szechenyi însé nu va conferi cu delegații guvernului român, ci cu ministrul de esterne și cu ministrul de comerț austriac.

—x—

La stăruința zelosului parochu din Codlea, d-lu Iosif Comănescu, se va înființa și acolo o societate de împrumut și păstrare numită „Prevederea.“

—x—

Deputații unguri, cari aspiră la rangul de oficeri la glôte, au și făcutu cursul lor pentru acestu scop. Duminecă s'au și intrunit la unu banchetu, la care a luat parte și ministrul honveților Fejervary.

—x—

Au fost numiți ca capelanii militari în rezervă următorii: Ștefan Popa, preot gr. cat. din archidieceșă; Alexandru Mărișanu și Petru Chereșteșu, ambii preoți gr. cat. din diecesa Gherlei; Ioan Olaru, preot gr. or. din archidieceșă Sibiuului; Andr. Sorban, preot rom. cat. din diecesa rom. cat. a Ardélului. Ca preot evang. cl. 2 în rezervă fû numit Anton Peter, preot evang. din Ardél.

—x—

Instrucția atentatului comis asupra d-lui Mantov se urmază cu multă activitate. Pe lângă cei doi făptuitori materiali, s'au mai arestat, dice „Răsboiul“, alți cinci refugiați bulgari și o femeie, bănuți ca complici.

—x—

Dilele aceste și-au serbat stenografiile dietei din Peșta a 25-a aniversare de când s'a înființat biuroul lor, după inaugurarea constituționalismului în anii 1860.

—x—

Advocatului Iosif Mayer din Brașov i s'a conferit, la propunerea ministrului reg. ung. pe lângă eurtea imperială, titlul de consiliar regesc, fără taxe, în recunoscerea meritelor sale câștigate pe tărâmul afacerilor publice.

—x—

Metropolia din Iași se va sfinți la 23 Aprilie viitor. Cu această ocaziune, orașul Iași va primi înalta vizită a Suveranilor, cum și a I. P. S. S. Metropolitului-Primat și alorți persoane notabile. Comitetul de restaurare își dă silințele cele mai laudabile, dice „Liberalul“, pentru a face tôte pregătirile necesare atât în interiorul bisericii, unde totul este aproape terminat, cât și în ceea ce privește esteriorul, unde se fac planțatiuni de brad pe terasamentul nivelat din prejurul sfântului lăcaș.

—x—

Unu atentat, analog cu cel din Bucuresc, s'a comis și la Ruscuciu asupra căpitanului, care a presidat tribunalul marțial când cu osândirea la mörte a celor 9 răsculați. Căpitanul e grav rănit și Dr. Severeanu a fost chemat sê-l cerceteze.

—x—

Mâne, Mercuri, în 6 Aprilie st. n. va da o reprezentățiune în sala otelului Nr. 1 de aici prestidigitatorul, artist de curte al Maj. Sale Șahului Persiei, Ghulam Hussein Chan. Producțiunea va fi împărțită în trei serii. Începutul la 8 ore sêra.

Art. 9. Fiecare cerere din partea vre-unui indus...

Mulțamită publică.

Pe câmpul pedagogic este pe deplin argumen-

In urma unei hotărîri a măritului Consistoriu...

Causa frecventării neregulate școlare de către copiii...

Iubitarii și sprijinitorii de progres și de cultură,

Suma totală 41 fl. 15 cr. Cu acești bani se vor...

Subsemnatul conducător provisor al școlii de...

Ițcanii-vechi, in Martie 1887. Georgie Avram, învățător.

Convocare.

Fiindt subscribe și asigurate acțiunea emise...

In această adunare generală constituantă se va...

1. Raportul fundatorilor. 2. Constaterea, că...

prin plătirile provezute in »prospectu.« 3. Statorirea...

Domnii acționari, cari voescu se participe ia această...

Simleul-Silvaniei, la 17 Martie 1887. Alimpu Barboloviciu, Andrei Cosma, Vicariul Silvaniei și președinte. direc. executiv.

Ultime sciri.

Paris, 5 Aprilie. — Diarul »Morning Post« de adi-dimineta...

Berlin, 4 Aprilie. — »Gazeta Germaniei de Nord« publică...

Petersburg, 4 Aprilie. — Ancheta făcută după atentat...

Viena, 4 Aprilie. — Negociările pentru convențiunea...

Bucuresci, 5 Aprilie. — Starea sănătății d-lui Mantov...

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

MEHADIA, 5 Aprilie — Impărătesa-regina Elisabeta...

ROMA, 5 Aprilie — Fôia oficială publică noul cabinet...

SOFIA, 5 Aprilie — Faimela privitoare la proclamarea...

VIENA, 5 Aprilie — Stoilow a avut o convorbire...

DIVERSE.

Cearta pentru pielea cârnatului. — Unu procesu interesant...

Ciobanii și dracul. — Se comunica din Timisora cu data...

Ciobanii incremeniti de frica, isi facura cruce de trei ori...

Bonifel a iertat. — Din Paris se povesteste o mica istorie...

Editor: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu Dr. Aurel Muresianu.

mertu, mama și surorile mele scoseră dintr'odată unu...

Era tinera Sevasta, servitorea noștra.

Nu se putea sci prin ce intemplanenorocosa ajunse...

Surorile mele ii trecară templele capului și o stropiră...

Catū ce incepū sē se uite prin prejurū Sevasta, mama...

»Sevastă! — ii diceau ele cu nerăbdare — »Sevastă...

»Am... am... am auditū«, dīse in fine fata cu o voce...

»Ce spui? Ce spui Sevastă?... Nu se pōte! Dumneșul...

»Am auditū unū rēsunețu ingrozitorū in părțile...

noscutu versulū și numai din mormentu lui a pututu veni...

Cuvintele stranie și necredibile ale tinerei servitore...

»Ione! Ione!« — strigă ea ca o desperată, cu mânil...

»Vai de mine! Dumneșul meu! Vai de mine!« — țipară...

»Nu vē temeț! Nu-i nicu o primejdia,« — rēsponse elū...

Elū merse mai antēiu la cumnatulū Manoilă, care tocmai...

(Va urma).

Oursul la bursa de Viena
din 4 Aprilie st. n. 1887

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including items like 'Rentă de aur 5%', 'Rentă de hârtia 5%', and 'Bonuri rurale ungare'.

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Martie st. v. 1887.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, including 'Renta română (5%)', 'Renta rom. amort. (5%)', and 'Banca națională a României 500 Lei'.

Cursul pieței Brașov

din 5 Aprilie st. n. 1887

Table with market data for Brașov, including 'Banenote românești', 'Argint românesc', and 'Napoleon-d'ori'.

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei”

se pot face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei luni, mai ușor prin mandate postale.

Adresele ne rugăm a ni se trimite exact arătându-se și posta ultimă.

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Table showing subscription prices for Austro-Ungaria: pe trei luni (3 fl.), șese luni (6 fl.), un an (12 fl.).

Pentru România și străinătate:

Table showing subscription prices for Romania and abroad: pe trei luni (10 franci), șese luni (20), un an (40).

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

TARIFA

anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6. Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Table showing discounts for repeated advertisements: 3-4 oră (10%), 5-8 (15%), 9-11 (20%), 12-15 (30%), 16-20 (40%), Dela 20 de repetiri în sus (50%).

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facu în-vor și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with train schedules for routes: Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Arad-Timișoara, Simeria (Piski) Petroșeni, Timișoara-Arad, Petroșeni-Simeria (Piski). Includes columns for train types and times.

Nota: Orela de noapte sunt cele dintre liniile gróse.